

HERINNERINGEN AAN EEN GELUKKIGE JEUGD IN EN ROND HET BEIRESTIEGSKE IN DE JAREN DERTIG

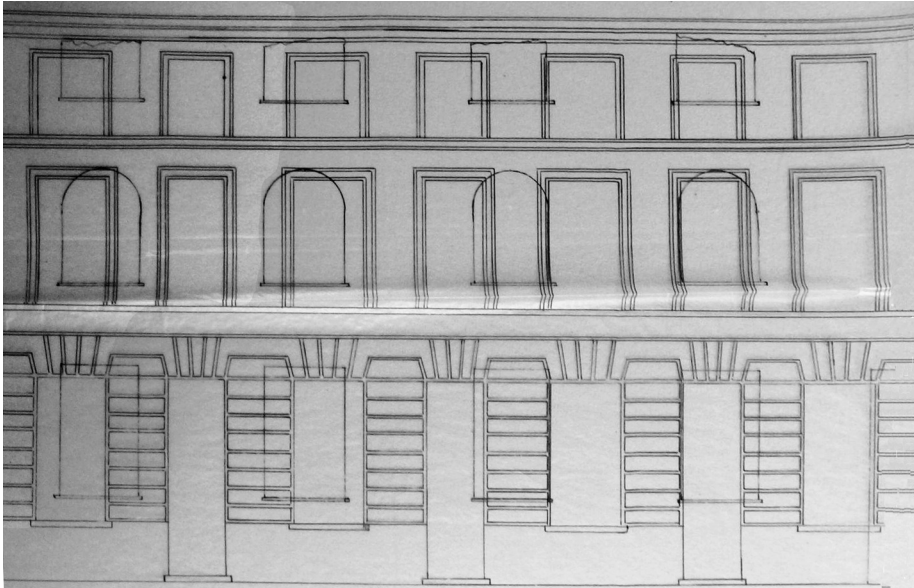
Roger Van Bockstaele vertelt over zijn kinderjaren

Roger Van Bockstaele, alom bekend in Gent en ver daar buiten als deken van het Patershol, roept ons een beeld op van een kinderleven in de jaren tussen de twee wereldoorlogen. We proberen dat een klein beetje weer te geven hieronder. Maar.. weerom, net als bij Lily Castel in een vorig GT nummer, jammer dat we dat in zijn mooie Gents getinte taal niet kunnen laten klinken. Hier en daar smokkelen we er toch enkele Gentse woordjes in, om het verhaal een beetje 'echter' te laten ervaren. De audio-opname blijft bewaard in het KBOV archief aan de Kraanlei. Misschien kunnen er binnen x jaren nog wel anderen van profiteren?

(De interviewers Adrien Brysse en Luc Devriese).

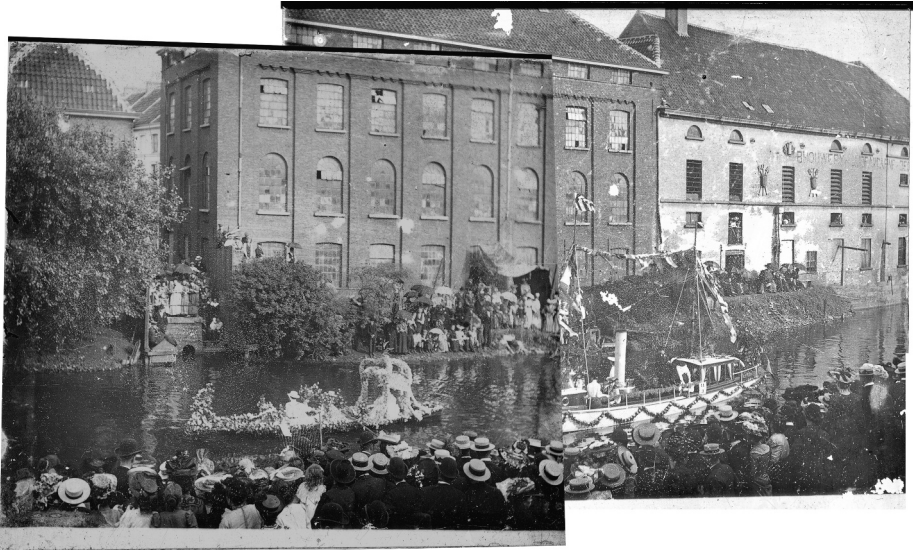
Afb. 1. Een van de eerste foto's van de held van dit verhaal, uit zijn eigen collectie. Zoals het hoorde in die tijd: in zijn blootje op een schapenvelleke bij de fotograaf. Maar wel al iets ouder dan gebruikelijk.

Afb. 2. Een gedeelte van de geveltekening door aannemer De Drijver ingediend bij de bouw-aanvraag voor 13 huizen, gedeeltelijk verbouwd in een oude fabriek (Stadsarchief, reeks G12 nr. 1901 –O2). In een van deze toen nog vrij nieuwe huizen groeide Roger Van Bockstaele op. Het was bij graafwerken voor de bouw van deze huizen dat in 1903 een eigenaardige laat-middeleeuws groteske snoet gevonden werd, door De Drijver geschonken aan het stedelijk Museum voor Oudheden (nu in het STAM: zie Afb. 7. GT 2015 nr. 6, p. 343).

Ik werd geboren in de Willem de Beersteeg, het Beiresteegske, op 5 mei 1923. Als kind voelde ik me soms wel een beetje beschaamd als men vroeg ‘Waor weunde gij, manneke’. ‘In ...in de Beirstege, meneire (of madam)’, moest ik antwoorden.

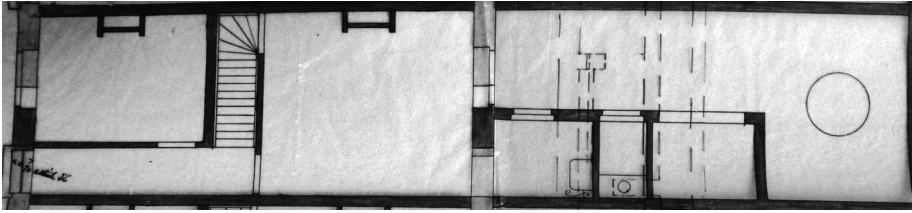
Ons huis was een rijhuis, één van een reeks van 13 gelijke huizen, rechts als je uit de Goudstraat komt, tegen het einde aan. Ze behoorden toe aan een zekere De Drijver. Het waren geen kleine huizekes, zoals in de beluiken. Er was een voorplaats, daarachter een vrij grote keuken, dan een klein achterkeuken-tje, een redelijk grote koer en een kolenkot. Slaapkamers en andere ruimten op de anderhalve verdieping. Om het huis te bereiken moest je eerst door het nog bestaande nauwe deel van de steeg, dan voorbij een klein fabriekske links. Verderop was er nog een fabriek van de familie Verdonck. Er was ook een ‘beeldelesmakerije’ (ateljee voor het vervaardigen van plaasteren heiligen-beelden). Vandaar dat we nogal eens pasters met wapperende zwarte mantels zagen in ons straatje. De straat eindigde L-vormig bij de Leie, daar lag ook

Afb. 3. Waterstoet en festival te Gent voor de 75ste verjaardag van de Belgische onafhankelijkheid vaart ter hoogte van de Beersteeg (links midden) anno 1905 (twee samengevoegde glasnegatieven verz. A. Verbeke).

Afb. 4. Gezicht op de locatie van de Beersteeg midden 19de eeuw (geporcelaine kaart verz. R. Heughebaert).

Afb. 5. Grondplan van een van de huizen (herkomst: zie fig. 1).

Afb. 5. Twee van de huizen van De Drijver bleven als bij wonder bewaard. Ze werden enkele jaren geleden grondig gerenoveerd (foto 2016).
In de achtergrond de Palfijn building aan de Krommewal.

een watertrap, die we bij vriestijd konden gebruiken om op de Leie te ‘slieren’, niet om te schaatsen, want schaatsen waren duur. Daar lag ook een vrij groot beluik dat bekend stond als de cité van de Beersteeg.

Als baby was ik een mager wormke. Vooraleer de traditionele foto van Rogee-tje in zijn blootje op een schapevelleke kon genomen worden, moest ik ‘aankweken’. Dat lukte, maar, zoals je kan zien, was ik dan al wat ouder dan de meeste baby’s die zo gefotografeerd werden.

Afb. 6. De Beersteeg cité, nu Willem de Beerparkje, kort voor de afbraak (uit *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen, Gent, deel 4na, Gent, 1976*). In de achtergrond een gedeelte van de zwartgeblakerde fabrieksgebouwen aan de Leie oever en in fel contrast daarmee: de Palfijnbuilding, nog net zichtbaar. De huizenrij van De Drijver, waarin Roger opgroeide, bevond zich links daarvan (op de foto verborgen achter de beluikhuizen). Het oude en het nieuwe Gent van de gewone mens, arm of beter gesteld.

In de steeg zelf was er een schooltje dat gehouden werd door nonnen met kappen voorzien van grote wuivende zijlappen. Ik ging naar het stadsonderwijs, eerst in een houten schooltje in de Baudelohof, later naar het Laurentinstituut in de Onderstraat. Het was een kinderrijke buurt, één familie! Bijna iedereen had een lapnaam: de zievereire, de bloeneuze,... Met mijn wit haar was ik den bloengten.

Het was er plezierig spelen ... maar altijd eerst huiswerk maken. en als ma riep “Rosjee”, moest ik alles laten vallen en onmiddellijk naar huis komen. Mijn ouders waren streng, maar rechtvaardig. We speelden wel eens in de Baudelohof, maar ... onvoorstelbaar nu: het was er streng verboden op het gras te lopen. Ik herinner me maar al te goed hoe ik eens een agent hoorde roepen: “Manneke kom ne kier iere!” En ik, braaf ventje, kwam aangelopen. “G’ebt op ’t gèes geluupe” hoorde ik nog net. Hij haalde uit met zijn krachtige arm van onder zijn capuchon en hij gaf me daar een keiharde peire tegen mijn hoofd.

Afb. 7. De winkeltjes en neringdoeners in de Goudstraat (uit de Wegwijzer van Gent, 1929).

In huis werd er naar de radiodistributie geluisterd, gekaart, met de teerlingen gespeeld. Wat ik erg graag deed was putjes en putten delven op ons koerke ... maar niet te diepe. Moeder vreesde rap dat het huis of het muurke zou omvallen. Achteraan lagen de kolen gestapeld, soms in grote brokken, die moesten kapot geklopt worden.

Tijdens de tweede wereldoorlog hebben we nooit honger geleden. Er was trouwens een magazijn van Winterhulp ingericht in de fabriek Verdonck. Vader was arbeider, monteur – ijzer bij de spoorweg. Ma was broekemaakster. Ze werkte thuis voor drie winkels. Een daarvan was op Muide gelegen. De Maoje: kloeke broeken voor schippers verkochten ze daar.

Ik moest wel eens komiskes doen voor mijn moeder in een van de vele winkeltjes die de Goudstraat nog rijk was. Ik moest regelmatig pensen gaan halen ‘voor de katte van Marie’, een oud vrouwtje. Tot het mijn moeder te veel werd: “ze gaan peizen dat we niets beters kunnen kupen!”. Minder goed verliep het de zievereire die, toen hij op ne keer een kanneke melk moest halen (flessenmelk bestond nog niet), er niet beter op gevonden had dan zijne halve frang – “zeker niet verliezen!” – op de bodem van de kan te leggen. En toen hij moest betalen stond de sukkel daar met zijn volle kan.

Mijn hele jeugd door bleef ik in de Willem de Beersteeg wonen, tot ik er ‘uit trouwde’. Het verdere levensverhaal zag er helemaal anders uit: technisch middelbaar onderwijs (houtbewerking), hoger technisch A1 (metaal), diverse specialisatiecursussen en een carrière bij de NMBS, gevolgd door engagementen in de Patersholdekenij en een hele boel andere verenigingen.